Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF en STASDEF
Van	DGB en HDFC
Afgestemd met	CDS, CIO, DJZ, DCo en FIN/IRF
In afschrift aan	

TER BESLISSING

Datum
28 september 2026

Onze referentie
MINDEF20260065452

Opgesteld door

Aantal bijlagen
2

Nota

Beantwoording feitelijke vragen over de Ontwerpbegroting van Defensie (X) en het Defensiematerieelfonds DMF (K) over het jaar 2027 en Suppletoire Begroting September 2026 (SBS26)

Aanleiding

Op 18 september heeft Defensie de feitelijke vragen ontvangen over de Ontwerpbegroting van Defensie (X) en het Defensiematerieelfonds DMF (K) over het jaar 2027 en op 21 september heeft Defensie feitelijke vragen ontvangen op de Suppletoire Begroting September 2026 (SBS26). In de bijgevoegde Kamerbrief vindt u de beantwoording van beide sets feitelijke vragen van de Tweede Kamer.

In afstemming met DBOA zullen de vragen uiterlijk op maandag 28 september aan de Kamer gestuurd worden. Dit wijkt af van de gevraagde verzendatum van vrijdag 25 september, echter is een ruimere afstemmingstijd nodig om kwaliteit van de antwoorden te borgen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de beantwoording van de feitelijke vragen, en deze te laten verzenden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Feitelijke vragen over de Ontwerpbegroting Defensie (X) en het Defensiematerieelfonds (DMF) over het jaar 2027:
  - De Kamer heeft in totaal 243 feitelijke vragen gesteld, dit is ruimschoots meer dan in de afgelopen jaren.
  - De belangrijkste thema's zijn:
    - *Materieel en investeringen*; Een zeer groot deel van de vragen gaat over de financiële en juridische status van projecten, de verdeling tussen verwerving en instandhouding, risicoreserveringen, budgetoverschrijdingen en de concrete planning van materieelleveringen.
    - *Innovatie en Technologie*: Er is veel aandacht voor de versnelling van innovaties, specifiek voor de rol van de Defensie Innovatie Opschalingsautoriteit, het programma GrIT, de inzet van kunstmatige intelligentie (AI) en de bijdrage aan internationale initiatieven zoals het NATO Innovation Fund.
    - *Personeel, opleiding en Inzetbaarheid*: De vragen richten zich op de werving van nieuw personeel, de kosten hiervan, de benodigde personele capaciteit (zoals de doelstelling van minimaal 122.000 personen), de kwaliteit van het onderwijs en de inzetbaarheid van militairen.
    - *Strategie, veiligheid en internationale samenwerking*: Ook wordt gevraagd naar de impact van de steun aan Oekraïne, de verwerking van de 'grijze zone'-problematiek, de samenwerking met bondgenoten (zoals de VS en Frankrijk) en specifieke kwesties rondom nucleaire taken en oefeningen.
    - *Governance, integriteit en transparantie*: Tot slot zijn er vragen naar de controle op fraude en corruptie, de omgang met rechts-extremisme en discriminatie binnen de organisatie, de wijze van consultatie met de wapenindustrie en de transparantie van besluitvorming en informatievoorziening.

- Feitelijke vragen over de Suppletoire Begroting September (SBS) 2026:
  - De Kamer heeft in totaal 18 feitelijke vragen gesteld, de hoeveelheid vragen is in de lijn der verwachting.
  - De belangrijkste thema's zijn:
    - *Begrotingsbeheer en financiële transparantie*: Deze vragen betreffen budgetverschuivingen (met name het artikel 'Nog onverdeeld'), de redenen voor dalende personeelsbudgetten, valuta-effecten en de toewijzing van middelen aan de NAVO-normen (1,5% en 3,5%).
    - *Contracten en relaties met Israëlische defensiebedrijven*: Er is een zeer specifieke reeks vragen over contracten met Israëlische leveranciers (zoals Elbit Systems, Rafael en Israël Aerospace Industries). Hierbij gaat het om de contractwaarde, betalingen, specifieke wapensystemen en de verwachtingen voor nieuwe contracten in 2026 en 2027.
    - *Operationele inzet, toetsing en materieel*: Tot slot wordt gevraagd naar de inhoudelijke aspecten van defensie-uitgaven, zoals de mate waarin systemen 'battle-tested' zijn, de ethische en juridische toetsing van leveranciers (mensenrechten en integriteit) en de verdeling van materieeluitgaven tussen binnenlandse en buitenlandse industrie.

Toelichting

Financiële overwegingen
Financiële overwegingen zijn meegenomen in de beantwoording.

Juridische overwegingen
Vragen met juridische component zijn met DJZ afgestemd.

Communicatie
Over de beantwoording vindt geen aparte communicatie plaats.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering
Vragen met een uitvoeringscomponent zijn met de Defensiestaf afgestemd.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt
Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaars worden gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE DIRECTEUR-GENERAAL BELEID

DGB digitaal akkoord, 28-09-2026

[redacted]

DE HOOFDDIRECTEUR FINANCIËN EN CONTROL

[redacted]